

FEDERALISME et éregionalisme

Regionalisme, federalisme, unes termes que, sens reciprocitat, fan referéncia a unes preses de posicions politiques de refús del centralisme, que siague eiretatge de la monarquia tan plan coma de la Revolucion francesa.

desbarruta de 1870, es çaquejà malaisit de faire ausir un discors que poiriá anar contra l'unitat nacionala. Dins aquela environa, las opciones federalistas portadas pel Felibritge roge tenon pas l'escota esperada. En març de 1900, lo felibre Joan Carles-Brun (1870-1946) fonda la Federacion regionalista francesa, associacion que ramosa personalitats de totas tendéncias politicas (Paul Deschanel, Paul Doumer, Albèrt Lebrun, etc.), òmes de letras (Maurici Barrès, Frederic Mistral), geografs (Vidal de La Blache), juristas. Lo moviment vòl faire de la region una entitat administrativa, dotada de poders de decisions, e un quadre adaptat al desenvolopament economic. Lo regionalisme se mòstra plan actiu jos la Tresena Republica mas obten gaire de resultats. Aprèp la Guèrra Granda, unas voses novèlas se fan entendre. Diferents moviments nascuts en 1923-1928 se recampan en 1931 al dintre de la Liga Frederic Mistral, Federacion de la Joinessa Occitana Federalista. Fondan una revista novèla (*Occitania*) e prepausan un «*programa occitanista de basa*» en decembre de 1935 : «*reconstituir la nacion occitana al dintre de l'Estat francés reorganizat sus la basa d'una federacion liurament consentida*». Lo moviment se vòl apolitic e, per aquesta rason, a plan de mal a se faire entendre.

L'occitanisme a per objecte principal la reconstitució de la nacionalitat occitana. Son activitat den èsser donc dirigida gairebé exclusivament dins aquel sens. Es solament quand aurà atençió mai o mens completament aquell resultat que podrà soscà a realizar son ideal social. Cal pas donc daissar foraviar nostre movement cap a la política pura ont riscaria de s'ensauar definitivament.

Principis directors.

Nostre acció deu s'inspirar de les tendències qu'an de tot temps caracteritzat la civilització occitana : **tolerància i llibertat**. Cal pas demembrar qu'al temps ont la França del Nord era del tot dominada per l'**absolutisme** de sos reis e per l'intolerància religiosa. Occitània daissava se desenvolupar les idees religioses mai opausades e coneissia un estat social plan mai umà. Cal ajustar que nostres païses an conegut de bona ora la limitació del poder dels prínceps pels sujets (Corts Catalanes, Fors de Bearn, Estats de Lengadoc, etc.) En fin, al punt del vista del dret, la barbaria de les costums germanics reculeix rapidament dins lo Miegjorn davant la renaixença del dret escrit romà.

Es a-n aquella oposició completa dels ideals nacionals que les terras occitanes de França e d'Espanya an degut la perda de nostra independència nacional jós los cops de l'assimilisme de la monarquia absoluta. La França del Nord, malgrat çò qu'an pogut dire los partits polítics, es demorada sempre fidel a l'intolerància e al despotisme : absolutisme reial de l'ancian regim, jacobinisme de l'epoca moderna. França reiala o França republicana son demorades igualment enemigas del liberalisme occitan.

Per nosaltres i aurà donc qu'un principi director : **Respecte de l'independència e de la llibertat dels individus e de les collectivitats**.

Política internacionala.

Tot grop umà diferenciat a dreit a l'independència. Aquel principi sol pot metre fin a l'opressió imperialista e a les guerres internacionals. Alavetz solament una federació de pobles lliures e independents poirà se constituir a la plaça de la Societat de Nacions actuala qu'es tant solament un instrument entre les mans dels grans Estats imperialistes, desiroses de s'assegurar la tranquilla possessió de lors rapines e ont comandan al detriment dels petits Estats nacionals.

Al punt de vista internacional, lucharem donc per l'afranquiment dels pobles naturals e per la constitucion d'una vertadiera federacion internacionala.

Política occitano-francesa.

La política occitana, segón los principis sus-enunciats, aurà per toca de rendre al poble occitan las libertats políticas, administrativas e lingüísticas que li son deudades. Ça que la reconeixent los ligams ancians, senilmentals o economics, que nos estan a França e l'Estat de fait que s'impausa a nosaltres, cercarem a realizar nostra reconstitució nacionala al sen de l'Estat Francés reorganizat sus la base d'una federació lliurament consentida (pauc importa la forma del govern central).

Las Provincias Occitanas serán regidas per un **Parlament provincial** que gausirà d'una larga independència. Organizarà l'Estat provincial, votarà les leis, administrarà lo pais, dispausarà de la justicia, de l'instrucción pública, de la policia provincial, de l'assistència sociala e de tots los servis de l'Estat Central actual, finanças compresas. Aqueste serà reduit als servis d'interès comun de tot l'Estat Federal : defensa⁽¹⁾, naúta policia, relacions interiores, colonias, moneda, postas, etc.

L'Estat Provincial governarà lliurament dins los límits de la constitucion federala. L'Estat Central aurà solament lo dret de controlar.

La llibertat lingüística serà reconeguda a las provincias occitanas ; la lenga d'Oc sera ensenhada dins las escolas e emplegada dins los actes publics e sul meteis pe que lo francés.

Organizacion de l'Estat Provincial.

La toca a aténher es de suprimir la clasa dels politicians de professió e d'empachar que se reconstituísca jamai. Per aquò, cal suprimir lo vot direct e gropar los ciutadins dins d'organizacions professionalas que los enquadraran : pageses, menestrals, comerciants, intel·lectuals. Los representants recebràn un mandat revocable a la voluntat dels mandants. Aquel mandat serà de corta durada.

La famínia, la comuna, lo districte natural (arrondiment), la província o region.

La representació serà constituïda segon lo principi corporatiu ; per districte e la província s'i ajustarà una **representacion directa** de las comunas e dels districtes. Lo Parlament provincial comprendrà donc los delegats de las corporacions e los delegats de las assemblees dels districtes o arrondiments.

Las provincias occitanas de França poiràn constituir d'organismes comuns per reglar las questions inter-provinciales e tractar des resses generals d'Occitània.

Las provincias e los districtes seràn formats segon las divisiones de la geografia, de l'istoria, de l'economia e de la lengua. Parlament Provincial nomenarà sos delegats al Parlament Federal Central. Aquel parlament deurà se compausar d'un nombre reduït de delegats (tres o quatre per província).

Organizacion de la societat occitana.

L'occitanisme s'inspirant exclusivament del respecte de las personas individuals o colectivas aurà per preocupación principal de dignificar l'individu o ciutadà. A l'envers del marxisme qu'anequelis l'individu davant la Sociedad per ne faire una mena de serf de l'Estat, l'Occitanisme deu plàçar l'individu abans l'Estat e reduire aqueste a sa plus simpla expression. D'autre biais, velhar a deliarar l'individu de tot feudalisme : politic, comercial, industrial, bancari.

Cal arribar a çò que tot ciutadà trabalhe lliurament en li assegurant la possession dels instruments de trabalh e del capital necessaris a l'exercici de sa profession.

Al punt de vista agricola, disparicion progressiva de la granda proprietat capitalista per crear una clasa de pageses proprietaris de las terres que cultivan amb lor capital propri.

De mateissa faïçon, desenvolapament dels menestrals e petits merciants proprietaris de lors instruments de trabalh e lors instal·lacions d'apèl al capital estranger.

Per la granda industria e lo grand comerci que podon pas s'acordar de l'individualisme pur, seràn entendidas de **societats corporatives** la basa de la **participation dels emplegats a l'aport del capital e dels beneficis**, jos l'ueilh de l'Estat provincial que podrà adurrer la part de capital estranger. La part de capital extranger als obriers de l'entreprise deurà ésser limitada a un tant per cent del capital total.

Lo fonecionarisme serà estreitament limitat pel mejan del desenvolapament de las empresas privadas e per l'atribucion als fonecionarios d'una certa iniciativa e d'una reala responsabilitat.

Política económica.

Lo mens que se posca dire, es que l'Estat Centralista a sistematicament crícat los interesses occitans. Non execució dels trabalhs d'utilitat occitanos (canal de las dos mars, port de Seta, camins de fer, etc.) ; absorció de facultats de l'Estat Central pel Nord de França (ex. : lo plan d'utilitat general) ; sacrifici de l'agricultura occitana als interesses de l'industria del Nord.

L'organización de poders provincials fortament constituents emanats d'organismes corporatius serà una garantida per la defensa de l'economia no centralitzada. D'autre biais, l'eliminacion dels politicians e la destrucción dels grans centralitzats rendrà aquel trabalh pus asistit.

Realizacion d'aquel programa.

Cresen pas desirable d'arribar a la realizacion del nostre ideal per un movement violent e rapid coma una revolució. L'exemple de 1789 es pas el que ratjant. Caldrà caminar gra per gra per un sieguet de reformas. Aquò estàllarà força acipadas, tot en permetent de vencir las resisténcias inevitables. La transformación aitant radicala de l'Estat Francés pot se produire que per adaptacion graduala dels individus e de las administracions al novel regime.

Nostre terrén d'action es pas a Paris, mas en Occitània. La batalla ha de ser ganhada a Marselha, a Montpelhier, a Tolosa o a Bordeus e pas endavant mai. Cal trabalhar a dobrir los uelhs del poble occitan sus los vertadiers interesses, lo cal garir de l'enlusernament parisenc e li despertar un leime orgànic nacional. Es una longa lucha qu'entrepreneur ; ne cal aver consciencia de escapar al descoratjament e a l'impatiència.

Compte Courant Postal 210.05 Montpellier - CAMPROUX, Prof., 0° d'Occitania, 12, carriera Violet-le-Duc, Narbona

Titol del periodic *Occitania*, *organ mesadier de la joventut occitanista*, n° 22, 7 decembre de 1935 (A. D. Aude, 540 Per 1)

fan lo relai de las revindicacions occitanas : en 1923, creacion a Tolosa de la revista *Òc* ; en 1930, naissença de la Societat d'estudis occitans fondada per Josèp Anglada (1868-1930) e Valèri Bernard (1860-1936). Segur de l'interès per França de promòure la riquesa culturala de las províncias que la constituisson e de reconéisser lor identitat, Fernand Cros-Mayrevieille (1882-1939) es a l'iniciativa de la fondacion en 1925, a París, del Grop Occitan. Aqueste, integrat dins la Federacion regionalista francesa, se balha una revista *Les Feuilles occitans*. En 1937, crèa lo « Groupe d'études régionalistes et de folklore audois » (vengut « Groupe Audois d'Etudes Folkloriques ») que recampa saberuts, cercaires e ensenhaires (Loís Alibèrt, Urban Gibèrt, Renat Nèlli, Peire Sire, etc.) e s'investís dins la tota novèla « sciéncia de las culturas popularas » en publicant la revista *Folklore*.

Lo govèrn de Vichèi, lausant lo reviscòl de las províncias francesas, enfachina los regionalistas, e en primièr los felibrencs, pròches de Mauvèja. La Societat d'estudis occitans es colla dins un principi èsta com

En 1943, Joë Bousquet, Joan Ballard e Renat Nèlli editan un número especial dels Cahiers du Sud : *Le Génie d'oc et l'Homme méditerranéen*. Rohèrt Lafont i vei una

obra majora que conten «*totes los temás culturals que van regnar dins l'occitanisme fins a 1951*».

e trabalha al desenvolopament de l'ensenhament de l'occitan, sostén la creacion literària e l'edicion. En 1946, recupèra los actius de la Societat d'estudis occitans que s'es dissolguda.

